

ОПЕРАТИВНА ІНФОРМАЦІЯ
*(за матеріалами інтернет-версій друкованих ЗМІ
та онлайн-медіа)*

20.05.2025

Зміст:

(натисніть на заголовок для переходу на текст)

Загальні питання

[Укрінформ. – 2025. – 19 трав. Незаконне переміщення культурних цінностей: МКСК взяло участь у нараді держав-учасниць конвенції ЮНЕСКО. – Інф.](#)

[Укрінформ. – 2025. – 19 трав. В Україні стартував Національний тиждень безбар'єрності. – Інф.](#)

[Укрінформ. – 2025. – 19 трав. Оновлений «Довідник безбар'єрності» допоможе позбутися ярликів і радянської стилістики – Зеленська. – Інф.](#)

[Вечірній Київ. – 2025. – 19 трав. Національний тиждень безбар'єрності в Києві: КМДА презентує ініціативи для відкритого і доступного міста. – Катаєва М.](#)

[Укрінформ. – 2025. – 19 трав. У Харкові оголосили переможців Премії «Генерація Ніка». – Інф.](#)

Вшанування пам'яті

[NV. –2025. – 19 трав. Кримськотатарська трагедія: відбудеться вечір пам'яті у Театрі на Подолі. – Інф.](#)

Медіа

[Укрінформ. – 2025. – 19 трав. Номінанти на Премію Гонгадзе-2025 назвали свої головні пріоритети в журналістиці. – Інф.](#)

Музика

[Укрінформ. – 2025. – 19 трав. У Національній філармонії відбувся концерт «Мій Крим». – Інф.](#)

[NV. –2025. – 19 трав. У трендах Spotify. Кого з учасників Євробачення 2025 слухають українці. – Інф.](#)

[Village Україна. – 2025. – 19 трав. «Кургану і Агрегату» скасували благодійні виступи у Вінниці та Івано-Франківську через лайку в піснях. – Яковенко І.](#)

Візуальні мистецтва

[NV. –2025. – 19 трав. Фестиваль українського мистецтва Kyiv Art Sessions отримав міжнародне визнання. – Інф.](#)

[Вечірній Київ. – 2025. – 19 трав. Укрпошта випустить марку «Місія: правда», присвячену роботі журналістів. – Катаєва М.](#)

Кіномистецтво. Кінопрокат

[Україна молода. – 2025. – 19 трав. Ветеран ЗСУ та кінопродюсер Володимир Яценко отримав престижну французьку нагороду. – Здоровило Т.; NV. –2025. – 19 трав. Український кінопродюсер Володимир Яценко отримав престижну французьку нагороду. – Інф.; Дзеркало тижня. Україна. – 2025. – 19 трав. Український кінорежисер Володимир Яценко отримав престижну французьку нагороду. – Інф.; Укрінформ. – 2025. – 20 трав. Продюсер і ветеран ЗСУ Володимир Яценко отримав французький орден мистецтв та літератури. – Інф.](#)

[Укрінформ. – 2025. – 19 трав. У Каннах презентували трейлер документальної стрічки про поранених українських військових «Друге дихання». – Інф.](#)

Просвітництво

[Вечірній Київ. – 2025. – 19 трав. Киян запрошують на безкоштовні екскурсії у заповіднику «Стародавній Київ». – Асадчева Т.](#)

Література

[Укрінформ. – 2025. – 19 трав. У Житомирі пройде літературно-мистецький фестиваль «Відсіч. Крим». – Інф.](#)

[NV. –2025. – 19 трав. Пережив радянські табори. Дисидент Щаранський презентує книгу Не злякаюся зла в українському перекладі. – Інф.4 Українська літературна газета. – 2025. – 19 трав. У Києві та Єрусалимі презентують книгу Натана Щаранського «Не злякаюся зла» українською. – Інф.](#)

[Українська літературна газета. – 2025. – 19 трав. У Києві відбувся літературно-мистецький вечір до 85-річчя Аббаса Абдулли. – Інф.](#)

Музейна справа

[Вечірній Київ. – 2025. – 20 трав. Гени наших пращурів є майже в усіх європейських родах: інтерв'ю з Нелею Куковальською, очільницею Нацзаповідника «Софія Київська». – Скотнікова О.](#)

[День. – 2025. – 19 трав. На відновлення музею Романа Шухевича, який був зруйнований росіянами, вже зібрано близько 2 мільйонів гривень. – Інф.](#)

[День. – 2025. – 19 трав. Всесвітній день вишиванки в Музеї книги і друкарства України. – Грабовська І.](#)

Охорона культурної спадщини

[Village Україна. – 2025. – 19 трав. Ось як «Спадщина.UA» відновила «червону хату» на Львівщині біля Свірзького замку. – Головань Д.](#)

[Village Україна. – 2025. – 19 трав. Залишки 127-річної садиби поряд з Вознесенськими печерами розбирають для забудови – Перов. – Головань Д.](#)

Нацменшини. Закордонні українці

[Вечірній Київ. – 2025. – 19 трав. У Бучі відбувся День німецької культури. – Скотнікова О.](#)

Укрінформ. – 2025. – 19 трав. У Великій Британії відбувся масштабний фестиваль української культури. – Інф.

Укрінформ. – 2025. – 20 трав. У Пльзні проведуть чесько-український пікнік «Слов'янські джерела». – Інф.

NV. – 2025. – 19 трав. Єдиний державний символ. Як український герб опинився на мозаїці у Ватикані. – Інф.

Загальні питання

Укрінформ. – 2025. – 19 трав. Незаконне переміщення культурних цінностей: МКСК взяло участь у нараді держав-учасниць конвенції ЮНЕСКО. – Інф.

Заступник міністра культури та стратегічних комунікацій України Сергій Беляєв узяв участь у нараді держав – учасниць Конвенції ЮНЕСКО щодо запобігання незаконному переміщенню культурних цінностей, що відбулася в Парижі. Про це повідомляє Міністерство культури та стратегічних комунікацій. На восьмому засіданні наради Сергій Беляєв акцентував на сучасних викликах, що постають перед міжнародною спільнотою у сфері захисту культурної спадщини, зокрема в умовах збройної агресії проти України. Заступник міністра наголосив, що Україна стикається з масштабною загрозою для культурної спадщини з 2014 року, яка значно посилилася після початку повномасштабного вторгнення РФ. Станом на 2014 рік Музейний фонд України налічував понад 12 млн об'єктів. Наразі понад 1,7 млн з них перебувають на тимчасово окупованих територіях, включно з Автономною Республікою Крим, тоді як 10,3 млн об'єктів зберігаються на контрольованій Україною території. Водночас з шести музеїв у деокупованих регіонах було викрадено 34 872 об'єкти, зокрема 23 217 з Херсонського обласного краєзнавчого музею, 10 223 – з Херсонського обласного художнього музею. Станом на 25 квітня кількість об'єктів культурної спадщини України, що зазнали пошкоджень унаслідок збройної агресії РФ, сягнула 1453. Зруйновано або пошкоджено сотні пам'яток архітектури, археології, історії та монументального мистецтва, у 309 громадах зруйновано заклади культури, такі як клуби, бібліотеки, музеї, театри та освітні центри. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3994701-nezakonne-peremisenna-kulturnih-cinnostej-mksk-vzalo-ucast-u-naradi-derzavucasnic-konvencii-unesko.html>

Укрінформ. – 2025. – 19 трав. В Україні стартував Національний тиждень безбар'єрності. – Інф.

В Україні 19 травня розпочався Національний тиждень безбар'єрності, який триватиме до 25 травня, повідомляє МКСК. «Вперше в Україні Міністерство культури та стратегічних комунікацій спільно з Мінрозвитку і радницею – Уповноваженою Президента України з питань безбар'єрності проводить Національний тиждень безбар'єрності... У публічному просторі – в медіа, освіті, державних комунікаціях – культура спілкування має значення. Вона здатна або відкривати двері, або залишати людей «по той бік». Саме тому важливо знати, як вживати коректні терміни і будувати поважну взаємодію», – йдеться у повідомленні. Зазначається, що «Довідник безбар'єрності» допомагає позбутися подібних бар'єрів у комунікації. Він створений, щоб мова в публічному просторі була гідною, зрозумілою та відкритою для всіх. У ньому зібрано: як коректно називати різні соціальні, вікові, фізичні та ментальні групи; які слова можуть мати дискримінаційний характер; як писати і говорити з повагою в будь-якій сфері, як трансформувати щоденне спілкування на

інклюзивне. Національний тиждень безбар'єрності проводиться в рамках стратегії створення безбар'єрного простору в Україні. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-society/3994601-v-ukraini-startuvav-nacionalnij-tizden-bezbarernosti.html>

Укрінформ. – 2025. – 19 трав. Оновлений «Довідник безбар'єрності» допоможе позбутися ярликів і радянської стилістики – Зеленська. – Інф.

«Довідник безбар'єрності» за роки повномасштабної війни поповнився новими термінами і допоможе позбутися ярликів та радянської стилістики у характеристиках людей. На цьому наголосила дружина Президента Олена Зеленська під час зустрічі з представниками медіаспільноти «Коли можеш розправити крила». Перша леді підкреслила важливість мови безбар'єрності. Своєю чергою радниця – Уповноважена Президента України з питань безбар'єрності, членкиня ради Центру соціальних змін і поведінкової економіки Тетяна Ломакіна наголосила, що до ініціативи щодо політики безбар'єрності, ініційованої першою леді у 2020 році, сьогодні долучені всі владні структури, громадські організації, а також міжнародні партнери. Вона зауважила, що під час Національного тижня безбар'єрності з українцями говоритимуть про те, як безбар'єрність впливає на розвиток суспільства, про роль кожного. Вона також зауважила, що онлайн-версія оновленого довідника доступна [тут](https://www.ukrinform.ua/rubric-society/3994750-onovlenij-dovidnik-bezbarernosti-dopomoze-pozbutisa-arlikiv-i-radanskoj-stilistiki-zelenska.html). Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-society/3994750-onovlenij-dovidnik-bezbarernosti-dopomoze-pozbutisa-arlikiv-i-radanskoj-stilistiki-zelenska.html>

Вечірній Київ. – 2025. – 19 трав. Національний тиждень безбар'єрності в Києві: КМДА презентує ініціативи для відкритого і доступного міста. – Катаєва М.

З 19 до 25 травня КМДА разом із партнерами реалізує низку інформаційних, освітніх і публічних заходів, спрямованих на розвиток доступного міського простору, рівних можливостей та інклюзивної комунікації. Як повідомила заступниця голови КМДА та відповідальна з питань безбар'єрності в Києві Марина Хонда, однією з основних подій цього тижня став запуск дослідження, що допоможе оцінити ефективність комунікації міської влади. Дослідження організоване КМДА спільно з БФ «Рокада». Опитування проводиться онлайн, анкета опублікована на сайті КМДА на сторінці «Безбар'єрність», а також на сторінках КМДА в соціальних мережах. Також протягом Тижня безбар'єрності міська адміністрація організовує відкриту дискусію про комунікацію – 20 травня у галереї Ukraïnka Gallery відбудеться офлайн-зустріч «Мова, яка включає», присвячена гендерно чутливим формулюванням у публічних комунікаціях. Захід реалізується у партнерстві з ГО «Марш жінок» та Ukraïnka Gallery. У структурних підрозділах КМДА протягом тижня пройдуть «Години безбар'єрності» для підвищення внутрішньої обізнаності про інклюзію. Крім того, 24 травня у конференц-залі на Хрещатику, 36 відбудеться відкритий тренінг «Як подати запит на інформацію до органів влади, на який неможливо відмовити». Мета заходу – підвищити правову обізнаність киян у контексті суспільно-громадянської та

інформаційної безбар'єрності. Партнером заходу виступає ГО «ЯМаріуполь. Молодь». Також протягом тижня презентують План заходів на 2025–2026 роки з реалізації Національної стратегії зі створення безбар'єрного простору в місті Києві до 2030 року. Докладно:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/112636/>

Укрінформ. – 2025. – 19 трав. У Харкові оголосили переможців Премії «Генерація Ніка». – Інф.

У Харкові оголосили переможців першої щорічної Премії «Генерація Ніка», заснованої на честь убитої військами РФ 18-річної мисткині Вероніки Кожушко. Церемонія нагородження відбулась 19 травня. Захід пройшов у Національного театру опери та балету ім. Миколи Лисенка. За інформацією організаторів, було отримано 170 робіт, у тому числі з-за кордону. Лауреатами стали: у категорії «Література» – Лілія Поливода, у категорії «Живопис» – Софія Фадєєва, спеціальну відзнаку премії від художньої студії AzaNiziMaza отримала Софія Сизоненко. На заході представили збірку «Час починати танго» («Фоліо», 2025, серія «Лаконічно») з віршів, прозових уривків і малюнків Вероніки. Упорядкував видання та підготував передмову Сергій Жадан, післямову написав харківський художник Гамлет Зіньківський. Засновники премії: БФ «Ніка Генерація», благодійний фонд Сергія Жадана та Харківський літературний музей. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3994811-u-harkovi-ogolosili-peremozciv-premii-generacia-nika.html>

Вшанування пам'яті

NV. –2025. – 19 трав. Кримськотатарська трагедія: відбудеться вечір пам'яті у Театрі на Подолі. – Інф.

26 травня в Театрі на Подолі відбудеться вечір пам'яті жертв депортації кримськотатарського народу. Національний ансамбль солістів «Київська Камерата» під орудою диригента Антонія Кедровського представить культурний синтез, що поєднає музику, вірші та художні виступи. Участь у вечорі візьмуть Ахтем Сеїтаблаєв, Шевкет Аблялімов і Фемій Мустафаєв. Докладно:

<https://nv.ua/ukr/ukraine/events/teatr-na-podoli-vechir-pam-yati-zhertv-deportaciji-krimskih-tatar-za-uchasti-zirok-data-misce-i-chas-50515003.html>

Медіа

Укрінформ. – 2025. – 19 трав. Номінанти на Премію Гонгадзе-2025 назвали свої головні пріоритети в журналістиці. – Інф.

Цьогорічні фіналісти на здобуття Премії імені Георгія Гонгадзе – Михайло Ткач, Ольга Руденко, Іван Любиш-Кірдей сформулювали пріоритети у своїй журналістській діяльності. Про це, зокрема, йшлося у публічній розмові в Києві з трьома фіналістами Премії Гонгадзе – 2025. Так, журналіст-розслідувач «Української правди» Михайло Ткач вважає журналістику чи не єдиною інституцією, яка в умовах воєнного стану здатна виконувати свою функцію,

попри всі законодавчі чи суб'єктивні обмеження. Головна редакторка та співзасновниця The Kyiv Independent Ольга Руденко вважає головною небезпекою в умовах повномасштабного вторгнення «внутрішнього ворога», який при цьому зневажливо ставиться до журналістів. Фотограф, оператор і військовий кореспондент Reuters Іван Любиш-Кірдей бачить своє покликання в подачі інформації до споживача без зайвої редактури та якнайшвидше. 21 травня під час сьомої Церемонії Премії Гонгадзе стане відомо, хто з трьох номінантів стане лауреатом. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-society/3994768-nominanti-na-premiu-gongadze2025-nazvali-svoi-golovni-prioriteti-v-zurnalistici.html>

Музика

Укрінформ. – 2025. – 19 трав. У Національній філармонії відбувся концерт «Мій Крим». – Інф.

У Національній філармонії України відбувся концерт «Мій Крим», приурочений до 81-х роковин депортації кримськотатарського народу, повідомляє МКСК. Захід зібрав представників культурної спільноти, громадськості, дипломатичного корпусу та урядовців. У програмі концерту прозвучали твори кримськотатарських композиторів різних поколінь. Твори виконали Академічний симфонічний оркестр Національної філармонії України, Академічний камерний хор «Хрещатик», диригент Ділявер Осман, а також солісти Анна Зарецька (сопрано), Ольга Савайтан (фортепіано), Олександр Погорєлов (альт) і оповідач Олександр Рудько. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3994600-u-nacionalnij-filarmonii-vidbuvsja-koncert-mij-krim.html>

NV. –2025. – 19 трав. У трендах Spotify. Кого з учасників Євробачення 2025 слухають українці. – Інф.

Пісні учасників «Євробачення 2025» заповнили чарт ТОП-50 Spotify Viral Ukraine. У його першу десятку потрапило одразу вісім пісень з «Євробачення»: перше місце – Lucio Corsi з піснею «Volevo essere un duro» (Італія); друге – Abor & Tynna «Baller» (Німеччина); третє – Katarsis «Tavo akys» (Литва); четверте – Nara «Deslocado» (Португалія); шосте – Kyle Alessandro «Lighter» (Норвегія); сьоме – JJ «Wasted Love» (Австрія); дев'яте – Marko Bošnjak «Poison Cake» (Хорватія, не увійшов до фіналу); десяте – KAJ «Bara bada bastu» (Швеція). Пісня Ziferblat «Bird of Pray» опинилася на 28-му місці. Докладно:

<https://nv.ua/ukr/life/yevrobachennya/pisni-uchasnikiv-yevrobachennya-2025-ocholili-trendi-spotify-kogo-ukrajinci-sluhali-naychastishe-50515163.html>

Village Україна. – 2025. – 19 трав. «Кургану і Агрегату» скасували благодійні виступи у Вінниці та Івано-Франківську через лайку в піснях. – Яковенко І.

Гурт «Курган і Агрегат» туром містами України презентує альбом «Поле каніфолі». Кошти з аукціонів та половину прибутку передадуть на потреби Сил

Оборони України, а з великих концертів в Києві та Львові весь прибуток передадуть на потреби війська. Гурт мав заплановані виступи в Івано-Франківську та Вінниці 13 та 15 червня. Проте їх скасували у Вінниці та Івано-Франківську через лайку в піснях. Гурт планує перенести концерти на інші локації, оскільки квитки на них вже купили, проте поки не знають, чи доведеться змінювати дати виступів. Докладно:

<https://www.village.com.ua/village/culture/culture-news/362897-laquo-kurganu-i-agregatu-raquo-skasovali-blagodiyni-vistupi-u-vinnitsi-ta-ivano-frankivsku-cherez-layku-v-pisnyah>

Візуальні мистецтва

NV. –2025. – 19 трав. Фестиваль українського мистецтва Kyiv Art Sessions отримав міжнародне визнання. – Інф.

Культурний центр «Дом Майстер Клас», благодійна організація Art Shield і Paradox PR Company отримали нагороду SABRE Awards 2025 (одна з найпрестижніших нагород за досягнення у створенні міжнародного бренду) у категорії «Educational and Cultural Institutions» за створення та організацію мистецького фестивалю Kyiv Art Sessions. Ідея започаткувати Kyiv Art Sessions народилася рік тому як відповідь на потребу представити сучасне українське мистецтво не лише як локальне явище, а як вагомий голос у глобальному культурному контексті. Протягом 2024–2025 було реалізовано чотири масштабні фестивальні сезони, які разом сформували завершений культурний цикл і продемонстрували глибину, багатогранність і масштаб сучасного українського мистецтва. Тож отримання престижної відзнаки SABRE Awards 2025 стало своєрідним підсумком мистецького року. Перший, літній сезон Kyiv Art Sessions відбувся у червні 2024 у Лондоні і був присвячений знайомству з сучасною Україною. У виставковому проєкті взяли участь як визнані майстри, такі як Олександр Дубовик, так і молоді митці. Сучасне музичне мистецтво було представлено класичною, експериментальною та електронною музикою. Виконавцями стали українські колективи – струнний квартет Nota Bene, гурт D'ZOB та музикант і композитор Андрій Кириченко. Перший сезон започаткував покази документальних фільмів «Culture vs War», присвячених українським митцям, які стали воїнами-захисниками від початку повномасштабного вторгнення РФ в Україну. Протягом чотирьох мистецьких сезонів відбулись чотири покази документальних фільмів «Culture vs War» та зустрічі з їх героями – гуртом «Антитіла», Тарасом Компаніченком, Ахтемом Сеїтаблаєвим, Сергієм Фоменком. На осінньому сезоні Kyiv Art Sessions акцент фестивалю змістився на мультикультурну палітру української ідентичності, на Україну як простір співіснування багатьох національностей і традицій. Центальною постаттю сезону став Сергій Параджанов і його культовий фільм «Тіні забутих предків». Концерт української класики у виконанні знаної скрипальки Мирослави Которович і ансамблю «АртеХатта» було присвячено його творчості. Серед учасників сезону були кримський татарин Ахтем Сеїтаблаєв і джазова співачка Назгуль Шукаєва. Київ як серце багатонаціональної України був представлений художньою виставкою Ганни

Криволап «Київські горизонти». Зимовий сезон Kyiv Art Sessions став символом внутрішньої сили та благодійного служіння. В межах фестивалю в лютому 2025 року відбулась виставка-продаж, що мала назву «HeatUkraine Now» і була покликана допомогти пережити українцям складну зиму в умовах війни, водночас ставши платформою для демонстрації та продажу понад ста робіт українських митців і фотографів. Центральною музичною подією став виступ Богдани Півненко та Анни Хмари. Фінальний, весняний сезон цього циклу показав різні періоди української культури як основу формування української ідентичності та став відповіддю на запитання: за що бореться Україна? Сезон розпочався виставковим проєктом Vivid Fusion Art – «Історія українського мистецтва» – художнім зрізом, що охопив періоди від часів Київської Русі до сучасності, та завершився монументальним концертом видатного українського піаніста світового рівня Антонія Баришевського. Протягом чотирьох мистецьких сезонів Kyiv Art Sessions було представлено вісім виставкових проєктів; десять концертів української музики, вісім показів українського кіно, 12 панельних дискусій. Окрім Лондона, події Kyiv Art Sessions відбулись у Кембриджі та Оксфорді. Докладно:

<https://nv.ua/ukr/ukraine/events/kreativnist-ta-vpliv-chomu-kyiv-art-sessions-otrimav-sabre-awards-2025-50514999.html>

Вечірній Київ. – 2025. – 19 трав. Укрпошта випустить марку «Місія: правда», присвячену роботі журналістів. – Катаєва М.

22 травня Укрпошта вводить в обіг поштову марку «Місія: правда», присвячену журналістам, які висвітлюють російсько-українську війну. Дизайн марки створив художник Антон Лохов. Випуск марки здійснено у партнерстві з Премією імені Георгія Гонгадзе. Докладно:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/112634/>

Кіномистецтво. Кінопрокат

Україна молода. – 2025. – 19 трав. Ветеран ЗСУ та кінопродюсер Володимир Яценко отримав престижну французьку нагороду. – Здоровило Т.; NV. – 2025. – 19 трав. Український кінопродюсер Володимир Яценко отримав престижну французьку нагороду. – Інф.; Дзеркало тижня. Україна. – 2025. – 19 трав. Український кінорежисер Володимир Яценко отримав престижну французьку нагороду. – Інф.; Укрінформ. – 2025. – 20 трав. Продюсер і ветеран ЗСУ Володимир Яценко отримав французький орден мистецтв та літератури. – Інф.

На Каннському кінофестивалі ветеран ЗСУ та кінопродюсер Володимир Яценко отримав престижну французьку нагороду – Орден мистецтв та літератури – одну з найвищих нагород у галузі культури, яку присуджує міністерство культури Франції. Про це 19 травня повідомив у Фейсбучі Український інститут, який представляє українську культуру у світі. Докладно:

<https://umoloda.kyiv.ua/number/0/2006/189444/>

<https://nv.ua/ukr/kultura/prodyuser-volodimir-yacenko-otrimav-francuzku-nagorodu-orden-mistectv-ta-literaturi-50515307.html>

<https://zn.ua/ukr/CULTURE/ukrajinskij-kinorezhiser-volodimir-jatsenko-otrimav-prestizhnu-frantsuzku-nahorodu.html>

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3994884-produser-i-veteran-zsu-volodimir-acenko-otrimav-francuzkij-orden-mistectv-ta-literaturi.html>

Укрінформ. – 2025. – 19 трав. У Каннах презентували трейлер документальної стрічки про поранених українських військових «Друге дихання». – Інф.

На кіноринку Каннського кінофестивалю в Українському національному павільйоні представили трейлер документального фільму режисерки Марії Кондакової «Друге Дихання» / «Second wind», повідомило Державне агентство України з питань кіно. На заході були представники CNC, France TV, Brut TV, ACID та інші фахівці кіноіндустрії. Ця стрічка розповідає історію п'яťох поранених українських військових, які вирішують підкорити гору Кіліманджаро. Ця стрічка створена повністю українською командою. Зйомки проходили в Україні і Танзанії. «Друге Дихання» завершує трилогію фільмів Марії Кондакової про російсько-українську війну. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3994706-u-kannah-prezentuvali-trejler-dokumentalnoi-stricki-pro-poranenih-ukrainskih-vijskovih-druge-dihanna.html>

Просвітництво

Вечірній Київ. – 2025. – 19 трав. Киян запрошують на безкоштовні екскурсії у заповіднику «Стародавній Київ». – Асадчева Т.

24–25 травня Державний історико-архітектурний заповідник «Стародавній Київ» запрошує киян та гостей столиці відвідати серію безоплатних екскурсій з нагоди Дня Києва. Програма: 24 травня – екскурсія «Від Контрактової до Поштової: цікаві факти та приховані «фішки» (гід: Максим Дербеньов, ГО «Україна Інкогніта»; «Покровська вулиця: острівець Подільської старовини» (гід: Анастасія Горькова (кандидат історичних наук, заступник генерального директора КНМЦ із з пам'яткоохоронної роботи) та Надія Якобчук (кандидат історичних наук, старший науковий співробітник КНМЦ); «Михайлівський Золотоверхий монастир: музей та мініконцерт на дзвонах дзвіниці» (гід: Наталія Сорокіна (старша наукова співробітниця Музею історії Михайлівського Золотоверхого монастиря). 25 травня – «Стародавній Київ та Княжа Доба: тригодинна історична мандрівка» (гід: Єгор Кравець, ГО «Україна Інкогніта»); «Садиба київського війта на Подолі» (гід: Оксана Фісун, зав. відділом музею «Кам'яниця київського війта»); «Подільські Миколаї, торжище та хліб: історія ремесел та торгівлі» (гід: Роман Маленков); «Михайлівський Золотоверхий монастир: музей та мініконцерт на дзвонах дзвіниці» (гід: Наталія Сорокіна). Докладно:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/112613/>

Література

Укрінформ. – 2025. – 19 трав. У Житомирі пройде літературно-мистецький фестиваль «Відсіч. Крим». – Інф.

У Житомирі 23–25 травня відбудеться міжкультурний літературно-мистецький фестиваль «Відсіч. Крим». Про це організатори фестивалю повідомляють у Фейсбучі. Відкриття фестивалю відбудеться 23 травня показом фільму про лідера кримськотатарського народу Мустафу Джемілєва «Киснева станція». У програмі на 24 травня заплановані, зокрема, зустріч із письменницею Світланою Тараторіною та кримськотатарська кавова церемонія, поетична зустріч із Катериною Калитко та обговорення її нової збірки «Відкритий перелом голосу», читальня з авторами проєкту «Кримський інжир». Окрім того, відбудуться мотиваційна розмова та інтерактивна сесія з елементами тренінгу «Сила в собі: жінки, підприємництво, Крим» і церемонія нагородження переможців конкурсу есе «Листи до вільного Криму» та перформанс «Відсіч. Крим». Упродовж дня також діятиме відкритий простір для творчості та пізнання кримськотатарської культури. 25 травня у межах фестивалю проходять майстер-класи з образотворчого мистецтва, кримськотатарської мови, традиційного кримськотатарського співу та танцю. Цього дня також запланований виступ виконавиці кримськотатарських пісень Емілії Бодурової і презентації книг житомирських авторів. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3994597-u-zitomiri-projde-literaturnomisteckij-festival-vidsic-krim.html>

NV. –2025. – 19 трав. Пережив радянські табори. Дисидент Щаранський презентує книгу Не злякаюся зла в українському перекладі. – Інф.4 Українська літературна газета. – 2025. – 19 трав. У Києві та Єрусалимі презентують книгу Натана Щаранського «Не злякаюся зла» українською. – Інф.

22 травня відбудеться презентація книги «Не злякаюся зла» відомого дисидента радянських часів, ізраїльського державного та політичного діяча Натана Щаранського. Презентація пройде у виставковому центрі «Жива пам'ять» Національного історико-меморіального заповідника «Бабин Яр». Натан Щаранський народився у 1948 році у Донецьку. Став одним із найактивніших учасників боротьби за права людини у Радянському Союзі. Його засудили до позбавлення волі за «антирадянську діяльність», яка полягала у тому, що він боровся за права євреїв виїхати із СРСР до Ізраїлю. Україна стала одинадцятою країною, де публікується книга. Книгу в українському перекладі видало видавництво «Фронезис» за сприяння Тамари та Олега Гороховських. Вона стала продовженням книжкової серії «Єврейська бібліотека», започаткованої Єврейською конфедерацією України. Захід у Києві відбуватиметься одночасно з презентацією у Єрусалимі за участі автора. Докладно:

<https://nv.ua/ukr/kultura/kniga-natana-shcharanskogo-ne-zlyakayusya-zla-viyde-v-ukrajinskomu-perekladі-50515149.html>

<https://litgazeta.com.ua/news/u-kyievi-ta-ierusalymi-prezentuiut-knyhu-natana-shcharanskoho-ne-zliakaiusia-zla-ukrainskoiu/>

Українська літературна газета. – 2025. – 19 трав. У Києві відбувся літературно-мистецький вечір до 85-річчя Аббаса Абдулли. – Інф.

У Дипломатичній академії України імені Геннадія Удовенка при МЗС відбувся літературно-мистецький вечір, присвячений 85-й річниці з дня народження видатного азербайджанського поета, перекладача, дипломата та знаного українця Аббаса Абдулли. Захід об'єднав представників дипломатичного корпусу, культурної спільноти, науковців та митців. У привітанні від МКСК, зачитаному на початку заходу, було високо оцінено внесок Абдулли у популяризацію української літератури в Азербайджані та підкреслено важливість збереження його перекладацької спадщини як важливої частини культурної дипломатії. Програму заходу доповнили вокальні та хореографічні номери. Також було представлено фотовиставку, яка відобразила яскраві моменти життя Абдулли, його зв'язок з Україною та творчий шлях. Організатори заходу: Посольство Азербайджану в Україні, Українсько-тюркський Центр за підтримки Шамсі Магеррамова. Кураторка заходу – Марина Гончарук. Докладно:

<https://litgazeta.com.ua/news/u-kyievi-vidbuvsia-literaturno-mystetskyj-vechir-do-85-richchia-abbasa-abdully/>

Музейна справа

Вечірній Київ. – 2025. – 20 трав. Гени наших пращурів є майже в усіх європейських родах: інтерв'ю з Нелею Куковальською, очільницею Нацзаповідника «Софія Київська». – Скотнікова О.

Неля Куковальська – очільниця Національного заповідника «Софія Київська», академік Української академії архітектури, заслужений працівник культури України. Вона у розлогодному інтерв'ю ділиться роздумами про те, яку роль «Софія Київська» відіграє сьогодні не лише для України, а й для Європи та світу. У розмові також йшлося про найскладніші роки для Національного заповідника «Софія Київська»; про початок своєї роботи у закладі; про створення на базі заповідника науково-реставраційної майстерні; про реставраційні роботи; про функціонування з 2016 року науково-дослідного відділу «Інституту «Свята Софія», який об'єднує науковців, що вивчають пам'ятки заповідника; про нові книги та унікальні стародруки; про ініціативи заповідника; про те, що «Софія Київська» – один з осередків сучасної дипломатії тощо. Докладно:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/112336/>

День. – 2025. – 19 трав. На відновлення музею Романа Шухевича, який був зруйнований росіянами, вже зібрано близько 2 мільйонів гривень. – Інф.

На відбудову музею військового і державний діяча Романа Шухевича у Львові зібрали майже 2 млн грн з 40 млн, у які оцінили відбудову зруйнованого росіянами під час обстрілу закладу. Ці кошти вдалося зібрати завдяки проведенню благодійних акцій у місті під гаслами «Музей для музею», «Театр для музею» та співпраці з партнерами. Акцію «Музей для музею» підтримали 16 культурних закладів міста Лева. Збір коштів на відновлення музею стартував

у січні цього року. Його проводить громадська організація «Новий музей» за підтримки Львівської міської ради. Докладно:

<https://day.kyiv.ua/news/190525-na-vidnovlennya-muzeyu-romana-shukhevycha-yakyy-buv-zruynovanyy-rosiyanamy-vzhe-zibrano>

День. – 2025. – 19 трав. Всесвітній день вишиванки в Музеї книги і друкарства України. – Грабовська І.

15 травня в Музеї книги і друкарства України, розташованому на території Києво-Печерської лаври, відбулась Шоста Міжнародна науково-практична конференція «Україно моя вишивана: актуальні проблеми становлення і розвитку особистості в національному та євроінтеграційному вимірах». Організаторами конференції виступили: Національна Академія педагогічних наук України, Інститут педагогіки НАПН України, Інститут мистецтвознавства, фольклористики та етнології імені М. Рильського НАН України, Музей книги і друкарства України (МКДУ), Світова координаційна освітньо-виховна рада СКУ та ін. Учасники конференції обговорювали питання, пов'язані з історією української вишиванки, її значенням у житті народу, унікальністю символічного світу та історії українства, вишитому на українських сорочках. Під час конференції було виголошено доповіді, що стосувалися різних аспектів культурного та освітньо-виховного потенціалу української вишиванки. Докладно про перебіг події:

<https://day.kyiv.ua/article/suspilstvo/vsesvitniy-den-vyshyvanky-v-muzeyi-knyhy-i-drukarstva-ukrayiny>

Охорона культурної спадщини

Village Україна. – 2025. – 19 трав. Ось як «Спадщина.UA» відновила «червону хату» на Львівщині біля Свірзького замку. – Головань Д.

У селі Селиська на Львівщині біля Свірзького замку завершили ревіталізацію ще однієї хати в межах проєкту «Хатки», повідомили у «Спадщині.UA». «Червона хата» – це 26-та хата в межах проєкту і вже четверта в межах резиденції «Селиське гроно». У хаті зберегли автентичні елементи: стелю на суфітах (традиційні дерев'яні балки, що залишаються відкритими) і підлогу на лігарах (дерев'яні бруси-опори, на які укладається підлога). Докладно:

<https://www.village.com.ua/village/city/city-news/362895-os-yak-laquo-spadschina-ua-raquo-vidnovila-laquo-chervonu-hatu-raquo-na-lvivschini-bilya-svirzkogo-zamku>

Village Україна. – 2025. – 19 трав. Залишки 127-річної садиби поряд з Вознесенськими печерами розбирають для забудови – Перов. – Головань Д.

Будівельники почали розбирати залишки 127-річної садиби поряд з Вознесенськими печерами, повідомив пам'яткоохоронець Дмитро Перов. У 2022 році Київська рада передала ділянку під забудову компанії ТОВ «Кепітал Ріел Естейт». ТОВ «Кепітал Ріел Естейт» хотіло збудувати тут ЖК. Тоді завдяки розголосу, зокрема публікації в «The Guardian», будівництво зупинили.

Археолог Тимур Бобровський дослідив Вознесенський печерний комплекс, який виявили у дворі садиби, і задокументував його як пам'ятку. Петиція до Київради з вимогою врятувати печери часів Київської Русі від забудови набрала необхідну кількість голосів, однак Київрада відхилила її. Попри це, у березні 2023 року Вознесенським печерам надали охоронний статус, а прокуратура почала розслідування і готувала позов до суду. Однак, за словами Дмитра Перова, Міністерство культури досі не внесло печери до Державного реєстру пам'яток. Забудовник, своєю чергою, продовжив підготовку до забудови ділянки. Докладно:

<https://www.village.com.ua/village/city/city-news/362875-zalishki-127-richnoyi-sadibi-poryad-z-vozneseenskimi-pecherami-rozbirayut-dlya-zabudovi-ndash-perov>

Нацменшини. Закордонні українці

Вечірній Київ. – 2025. – 19 трав. У Бучі відбувся День німецької культури. – Скотнікова О.

Цей день став нагодою познайомитися з німецькою культурою. До Бучі завітали друзі з міста Бергіш-Гладбах, серед яких – мер Франк Штайн. Також німецьке місто-побратим Бергіш-Гладбах передало два мікроавтобуси Volkswagen для прифронтового Слов'янська. Передача техніки відбулася за участі Бучанського міського голови Анатолія Федорука, мера Бергіш-Гладбаха Франка Штайна та міського голови Слов'янська Вадима Ляха. Докладно:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/112602/>

Укрінформ. – 2025. – 19 трав. У Великій Британії відбувся масштабний фестиваль української культури. – Інф.

У британському місті Глостер з 3 по 18 травня відбувся Gloucester Ukraine Festival 2025 – масштабний захід, присвячений українській культурі, гідності та ідентичності. Про це у Фейсбучі повідомило посольство України у Сполученому Королівстві. Організатори фестивалю – AUGB Gloucester, Bristol Aid for Ukraine, UAID Cheltenham і The Folk/Civic Trust of Gloucester. Завдяки їм ця подія стала помітною платформою для презентації української культури у Великій Британії. Серед найяскравіших подій фестивалю – виставка «Лінії спротиву» британського художника Рассела Гейнса. Експозиція була присвячена українцям, які знайшли прихисток у Британії, та британським волонтерам, які активно підтримують Україну. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/3994936-u-velikij-britanii-vidbuvsya-masstabnij-festival-ukrainskoi-kulturi.html>

Укрінформ. – 2025. – 20 трав. У Пльзні проведуть чесько-український пікнік «Слов'янські джерела». – Інф.

На острові Božkovský ostrov у місті Пльзень 22 травня відбудеться чесько-український пікнік «Слов'янські джерела», покликаний об'єднати чеську та українську громади, підтримати інтеграційні процеси та дати можливість поділитися музикою та культурою. На відвідувачів чекає насичена

програма: виступи місцевих та українських артистів (зокрема вокального ансамблю «Ружа», а також співаків, піснярів і музикантів з Пльзня), спільні народні танці та спів просто неба, творчі майстер-класи для дітей від ANT «Talent factory». Захід «Слов'янські джерела» проходить у межах однойменного культурного проєкту. Організатором події виступає чесько-українське культурне об'єднання Společně v Evropě – Česko-ukrajinské kulturní centrum z. s. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/3994591-u-plzni-provedut-ceskoukrajinskij-piknik-slovanski-dzerela.html>

NV. –2025. – 19 трав. Єдиний державний символ. Як український герб опинився на мозаїці у Ватикані. – Інф.

Останні тижні весь світ уважно спостерігає за подіями у Ватикані, де після смерті Папи Римського Франциска обрали нового Папу Лева XIV. На тлі цього у мережі почали згадувати про єдиний державний символ, який розміщено в Соборі Святого Петра у Ватикані. Ним є український герб. Тризуб зображено на мозаїці з князем Володимиром Великим. Зокрема синьо-жовтий знак розміщено на його одязі. Загалом у головному католицькому Соборі світу вшанування іноземних правителів дуже рідкісне явище, а розміщення державних символів взагалі не зустрічається, окрім як на мозаїці з Володимиром Великим. Мозаїку з тризубом створили до 1000-річчя Хрещення Русі. Все пояснюється тим, що у 1989 році Україна ще не була незалежною державою, а тризуб не був українським державним символом. Його зобразили на мозаїці, адже тризуб був знаком Володимира Великого і вже після здобуття Україною незалежності став гербом держави. Докладно:

<https://nv.ua/ukr/kultura/u-vatikani-rozmishchena-mozajika-z-ukrajinskim-gerbom-ta-volodimirom-velikim-50515076.html>

Випуск підготувала
завідувачка сектору оперативного інформування
та розповсюдження інформації Інформцентру з питань культури та мистецтва;
тел.: 425-23-26
електронна адреса: infocenter@nplu.org
info_nplu@ua.fm